

Notă. Am primit o soluție bazată pe *Teorema convergenței dominate a lui Lebesgue*, din partea d-lui **Moubinool Omarjee**, Paris.

XII.180. Fie p un număr natural prim, $p \equiv 1 \pmod{5}$. Arătați că ecuația $x^2 = \widehat{5}$ are soluții în $\mathbb{Z}_p$.

Marian Cucoaneș, Mărășești

Soluție. Fie $k \in \mathbb{N}^*$ pentru care $p = 5k + 1$ și fie g un generator al grupului ciclic $(U(\mathbb{Z}_p), \cdot)$, care are ordinul $p-1$. Avem: $g^{p-1} = \widehat{1} \Rightarrow g^{5k} - \widehat{1} = \widehat{0} \Rightarrow (g^k - \widehat{1})(g^{4k} + g^{3k} + g^{2k} + g^k + \widehat{1}) = \widehat{0} \Rightarrow g^{4k} + g^{3k} + g^{2k} + g^k + \widehat{1} = \widehat{0}$ (cum $\text{ord } g = p-1$, avem că $g^k - \widehat{1} \neq \widehat{0}$) $\Rightarrow (\widehat{2}g^{2k} + g^k + \widehat{2})^2 - \widehat{5} \cdot g^{2k} = \widehat{0} \Rightarrow (g^{-k}(\widehat{2}g^{2k} + g^k + \widehat{2}))^2 - \widehat{5} = \widehat{0} \Rightarrow (\widehat{2}g^k + \widehat{2}g^{-k} + \widehat{1})^2 = \widehat{5}$. În concluzie, ecuația $x^2 = \widehat{5}$ are în $\mathbb{Z}_p$ soluția $x = \widehat{2}g^k + \widehat{2}g^{-k} + \widehat{1}$.

Soluțiile problemelor pentru pregătirea concursurilor propuse în nr. 1/2017

A. Nivel gimnazial

Notă. D-l **Titu Zvonaru**, autorul problemei **G312**, observă că numitorul $3ab - bc - ac$ nu este întotdeauna pozitiv (de exemplu, pentru $a = b = 3, c = 5$, care sunt laturile unui triunghi, numitorul este negativ, iar pentru $a = b = 2, c = 3$ este egal cu zero). Problema se repară dacă se impune în ipoteză condiția ca latura c să fie cea mai mică.

G316. Se consideră a pungă numerotate $1, 2, \dots, a$, fiecare conținând câte b monede, $b > a$. Masele tuturor monedelor se exprimă prin numere întregi și, cu excepția unei pungi, toate monedele au aceeași masă. În acea pungă se află numai monede false, fiecare având masa cu p mai mică decât masa unei monede adevărate, unde p nu este multiplu de $a - 1$. Folosind un cântar cu afișaj, determinați din trei cântăriri care este numărul pungi cu monede false.

Geanina Hăvârneanu, Iași

Soluție. Cântărim o monedă din prima pungă; fie k masa acesteia. Apoi, cântărim a monede, câte una din fiecare pungă; fie m masa lor totală. Dacă $m - k : a - 1$, atunci k este masa monedei false, masa monedei adevărate este $\frac{m - k}{a - 1}$, iar diferența maselor este $p = \frac{m - ak}{a - 1}$. Dacă $m - k : a - 1$, atunci k este masa monedei adevărate, masa monedei false este $m - (a - 1)k$, iar diferența maselor este $p = m - ak$. La cea de-a treia cântărire, luăm o monedă din punga 1, două monede din punga 2, ..., a monede din punga a și le cântărim împreună; fie n masa lor totală. Numărul pungi care conține monede false este $\frac{1}{p} \left(\frac{a(a+1)}{2} \cdot \text{masa monedei adevărate} - n \right)$.

G317. Aflați numerele naturale n pentru care $n! + (n+1)! + (n+3)!$ este cub perfect.

Ioan Viorel Codreanu, Satulung (Maramureș)

Soluție. Cum $n! + (n+1)! + (n+3)! = n!(n+2)^3$, acest număr este cub perfect dacă și numai dacă $n!$ este cub perfect. Valorile $n = 0$ și $n = 1$ sunt convenabile. Pentru $n \geq 2$, fie p cel mai mare număr prim care îl divide pe $n!$; vom arăta că p apare cu exponentul 1 în descompunerea în factori primi a numărului $n!$. Presupunem, prin absurd, că $p^2 | n!$. În mod necesar, avem $n \geq 2p$. Din postulatul lui Bertrand, între p și $2p$ există un număr prim q care divide $n!$ și, astfel, este contrazisă maximalitatea lui p .

G318. Fie x, y, z numerele reale pozitive astfel încât $xyz = x + y + z + 2$. Demonstrați că au loc inegalitățile:

$$\sum x \geq 2 \sum \frac{1}{\sqrt{xy} - 1} \geq 6 \sum \frac{1}{xy - \sqrt{xy} + 1} \geq 6.$$

Marian Tetiva, Bârlad

Soluție. Demonstrăm că $z(\sqrt{xy} - 1) \geq 2$ (*). Într-adevăr: $xyz = x + y + z + 2 \geq 2\sqrt{xy} + z + 2 \Rightarrow z(xy - 1) \geq 2(\sqrt{xy} + 1) \Rightarrow z(\sqrt{xy} - 1) \geq 2$, adică (*).

Scriem inegalitatea (*) sub forma $z \geq \frac{2}{\sqrt{xy} - 1}$. Adunând această relație cu cele două analoge, obținem prima dintre inegalitățile cerute.

Apoi: (*) $\Rightarrow z\sqrt{xy} \geq z + 2 \Rightarrow x + y + z\sqrt{xy} \geq x + y + z + 2 = xyz \Rightarrow x + y + z \geq xyz - z\sqrt{xy} + z \Rightarrow \frac{1}{xy - \sqrt{xy} + 1} \geq \frac{z}{x + y + z}$. Adunăm cu cele două relații obținute prin permutări circulare și găsim ultima inegalitate din enunț.

În sfârșit, inegalitatea din mijloc se sparge în $\frac{1}{\sqrt{xy} - 1} \geq \frac{3}{xy - \sqrt{xy} + 1}$ (și încă două asemănătoare), fapt care revine la $(\sqrt{xy} - 2)^2 \geq 0$.

În oricare dintre inegalități are loc egalitatea dacă și numai dacă $x = y = z = 2$.

G319. Dacă $a, b, c \in (0, 1)$, demonstrați că

$$\sum \frac{(a+b)^2}{c} > 3 \left(\sum a^2 \right) - 2 \left(\sum ab \right) + 3 \left(\sum a \right).$$

Cosmin Manea și Dragoș Petrică, Pitești

Soluție. Inegalitatea de demonstrat se scrie, succesiv, $\sum \frac{(a+b)^2}{c} - 3 \left(\sum a \right) > \sum (a+b-c)^2 \Leftrightarrow \sum \left(\frac{(a+b)^2}{c} - 2(a+b) + c \right) > \sum (a+b-c)^2 \Leftrightarrow \sum \frac{(a+b-c)^2}{c} > \sum (a+b-c)^2$. Ultima inegalitate este evident adevărată și este strictă pentru $a, b, c \in (0, 1)$.

G320. a) Dacă a, b, c sunt lungimile laturilor unui triunghi, arătați că $0 \leq \frac{|a-b|}{a+b} + \frac{|b-c|}{b+a} + \frac{|c-a|}{c+a} < 2$.

b) Pentru orice $t \in [0, 2)$, există un triunghi ale cărui laturi a, b, c au proprietatea că $\text{leq} \frac{|a-b|}{a+b} + \frac{|b-c|}{b+c} + \frac{|c-a|}{c+a} = t$.

Constantin Dragomir, Pitești

Soluție. a) Cum $|a - b| < c < a + b$ și analogele, avem:

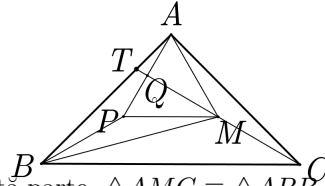
$$0 \leq \sum \frac{|a - b|}{a + b} < \sum \frac{c}{a + b} = \sum \frac{2c}{2(a + b)} < \sum \frac{2c}{a + b + c} = \frac{2(a + b + c)}{a + b + c} = 2.$$

b) Evident că numerele $a = b = 1$, $c = \frac{2-t}{2+t}$ sunt lungimile laturilor unui triunghi pentru $t \in [0, 2)$. Pentru acest triunghi, $\sum \frac{|a - b|}{a + b} = 0 + 2 \cdot \frac{1 - \frac{2-t}{2+t}}{1 + \frac{2-t}{2+t}} = t$.

G321. În interiorul triunghiului dreptunghic isoscel ABC , $AB = AC$, se consideră punctul M astfel încât $m(\widehat{MCA}) = 15^\circ$. Dacă Q este proiecția lui A pe MC și $\frac{AQ}{MC} = \frac{1}{2}$, determinați măsura unghiului $\widehat{MBC}$.

Mihaela Berindeanu, București

Soluție. Fie $\{T\} = CM \cap AB$ și P simetricul lui A față de Q . Triunghiul dreptunghic ATC are unghiul din C de 15° , prin urmare înălțimea AQ este egală cu un sfert din ipotenuză; notăm $AQ = x$, deci $CT = 4x$, $CM = 2AQ = 2x$, $AP = 2AQ = 2x$. Punctul M va fi mijlocul lui CT , prin urmare $AM = \frac{1}{2} CT = CM$. Observăm că $m(\widehat{MAP}) = 90^\circ - m(\widehat{CAM}) - m(\widehat{BAP}) = 90^\circ - 15^\circ - 15^\circ = 60^\circ$, așadar $\triangle APM$ este echilateral. Pe de altă parte, $\triangle AMC \equiv \triangle APB$ (L.U.L.), de unde $BP = MC = AM = PM$. Astfel, triunghiul BPM este isoscel, cu $m(\widehat{BPM}) = 150^\circ$. Obținem că $m(\widehat{MBC}) = 15^\circ$.

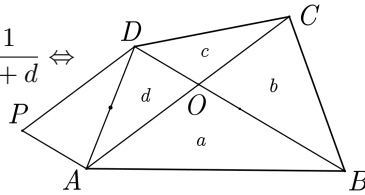
G322. Fie $ABCD$ un patrulater convex, $\{O\} = AC \cap BD$, iar P este simetricul lui O față de mijlocul segmentului AD . Demonstrați că $AB \parallel CD$ dacă și numai dacă aria patrulaterului $APDO$ este media armonică a ariilor triunghiurilor ABD , ABC , ACD și BCD .

Claudiu-Ștefan Popa, Iași

Soluție. Notăm cu a, b, c și d ariile triunghiurilor AOB , BOC , COD , respectiv DOA ; se știe că $ac = bd$. Avem:

$$\frac{4}{\mathcal{A}_{AODP}} = \sum \frac{1}{\mathcal{A}_{AOB}} \Leftrightarrow \frac{4}{2d} = \frac{1}{a+d} + \frac{1}{a+b} + \frac{1}{b+c} + \frac{1}{c+d} \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow \frac{2}{d} = (a+b+c+d) \left(\frac{1}{(a+d)(b+c)} + \frac{1}{(a+b)(c+d)} \right).$$

Înlocuind $b = \frac{ac}{d}$, ultima egalitate este echivalentă cu

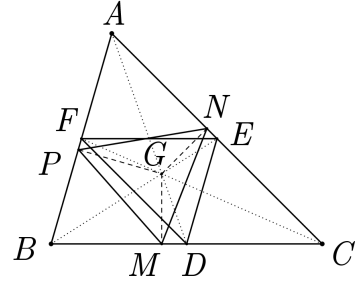
$$\frac{2}{d} = (a+d)(c+d) \left(\frac{1}{c \cdot (a+d)^2} + \frac{1}{a(c+d)^2} \right) \Leftrightarrow 2a^2c^2 + a^2cd + ac^2d = 2acd^2 + ad^3 + cd^3 \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow 2ac(ac - d^2) + d(a+c)(ac - d^2) = 0 \Leftrightarrow d^2 = ac \Leftrightarrow d^2 = bd \Leftrightarrow d = b \Leftrightarrow AB \parallel CD.$$

G323. Fie ABC un triunghi oarecare, D, E, F mijloacele laturilor BC, CA respectiv AB și M, N, P proiecțiile centrului de greutate pe laturile BC, CA respectiv AB . Dacă $\triangle MNP \sim \triangle DEF$, arătați că triunghiul ABC este echilateral.

Temistocle Bîrsan, Iași

Soluție. Patrulaterul $APGN$ este inscriptibil, înscris într-un cerc de diametru AG ; cu teorema sinusurilor, avem că $PN = AG \sin A = \frac{2}{3}m_a \cdot \sin A$. Analog, $MP = \frac{2}{3}m_b \sin B$ și $NM = \frac{2}{3}m_c \sin C$. Atunci: $\triangle MNP \sim \triangle ABC \Rightarrow \frac{PN}{a} = \frac{MP}{b} = \frac{NH}{c} \Rightarrow m_a \cdot \frac{\sin A}{a} = m_b \cdot \frac{\sin B}{b} = m_c \cdot \frac{\sin C}{c} \Rightarrow m_a \cdot 2R = m_b \cdot 2R = m_c \cdot 2R \Rightarrow m_a = m_b = m_c \Rightarrow \triangle ABC$ este echilateral.

G324. Fie $ABCD$ un patrulater inscriptibil cu $CD = AD + BC$. Demonstrați că bisectoarele interioare ale unghiurilor $\hat{A}$ și $\hat{B}$ se intersectează într-un punct situat pe latura CD .

Neculai Roman, Mircești (Iași)

Soluție. Fie M punctul de intersecție dintre bisectoarele interioare ale unghiurilor $\hat{A}$ și $\hat{B}$, $a = AB$, $b = BC$, $c = CD$, $d = AD$ și $r = \text{dist}(M, AB)$. Distingem două situații:

I. Dreptele AD și BC sunt concurente (în E); vom presupune că E este situat de aceeași parte a dreptei CD ca și punctele A și B (în caz contrar, raționamentul este analog). Observăm că r este raza cercului E -exînscriș triunghiului EAB ,

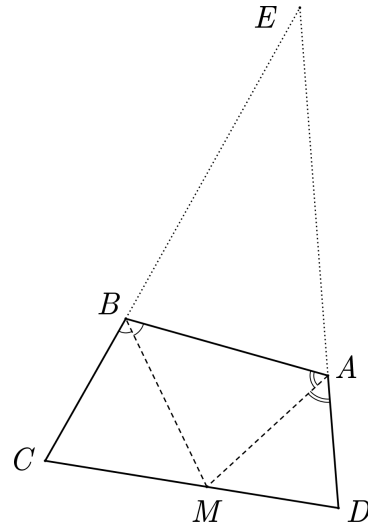
deci $r = \frac{\mathcal{A}_{EAB}}{p-a}$, unde $p = \frac{EA+EB+AB}{2}$. Avem: $\triangle EAB \sim \triangle ECD \Rightarrow \frac{EA}{EB+b} = \frac{EB}{EA+d} = \frac{AB}{c} = \frac{EA+EB}{EA+EB+c} < 1$, prin urmare $a < c$ și $EA+EB = \frac{ac}{c-a}$. Atunci:

$$p = \frac{2ac - a^2}{2(c-a)} \Rightarrow p - a = \frac{a^2}{2(c-a)} \Rightarrow r = \frac{2(c-a)}{a^2} \cdot \mathcal{A}_{EAB} \Rightarrow \mathcal{A}_{MBC} + \mathcal{A}_{MAB} + \mathcal{A}_{MAD} =$$

$\frac{br}{2} + \frac{ar}{2} + \frac{dr}{2} = \frac{(a+c)r}{2} = \frac{(c^2 - a^2)}{a^2} \cdot \mathcal{A}_{EAB}$. Pe de altă parte, din $\triangle EAB \sim \triangle ECD$ obținem: $\frac{\mathcal{A}_{EAB}}{\mathcal{A}_{ECD}} = \frac{a^2}{c^2} \Rightarrow \frac{\mathcal{A}_{EAB}}{\mathcal{A}_{ABCD}} = \frac{a^2}{c^2 - a^2} \Rightarrow \mathcal{A}_{ABCD} = \frac{c^2 - a^2}{a^2} \cdot \mathcal{A}_{EAB}$. Deducem că $\mathcal{A}_{MBC} + \mathcal{A}_{MAB} + \mathcal{A}_{MAD} = \mathcal{A}_{ABCD}$, prin urmare $M \in CD$.

II. Dreptele AD și BC sunt paralele; în acest caz, patrulaterul inscriptibil $ABCD$ este dreptunghi sau trapez isoscel și concluzia problemei rezultă ușor.

G325. Se consideră tetraedrul $ABCD$ și punctele M, N, P și Q pe segmentele AB, BC, CD respectiv DA astfel încât $\frac{MA}{MB} = \frac{NB}{NC} = \frac{PC}{PD} = \frac{QD}{QA} = k > 1$. Fie

$\{X\} = AC \cap MN$, $\{Y\} = BD \cap NP$, $\{Z\} = AC \cap PQ$ și $\{T\} = BD \cap MQ$.

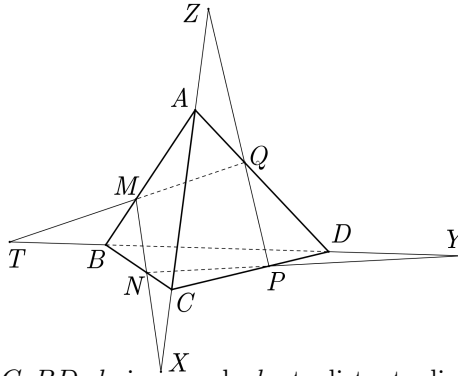
a) Arătați că tetraedrele $ABCD$ și $XYZT$ au același centru de greutate.

b) Demonstrați că $\frac{\mathcal{V}_{XYZT}}{\mathcal{V}_{ABCD}} = \left(\frac{k^2 + 1}{k^2 - 1}\right)^2$.

Marius Olteanu, Râmnicu Vâlcea

Soluție. a) Aplicând teorema lui Menelaus în $\triangle ACD$ cu transversala $P - Q - Z$, avem că $\frac{ZA}{ZC} \cdot \frac{PC}{PD} \cdot \frac{QD}{QA} = 1$, de unde $\frac{ZA}{ZC} = \frac{1}{k^2}$ și atunci $ZA = \frac{1}{k^2 - 1} \cdot AC$. Procedând la fel în $\triangle ABC$ cu transversala $M - N - X$, obținem că $XC = \frac{1}{k^2 - 1} \cdot AC$, prin urmare $ZA = XC$, deci segmentele AC și XZ au același mijloc.

Analog se arată că BD și YT au același mijloc, așadar bimediana tetraedrului $ABCD$ care unește mijloacele segmentelor AC și BD coincide cu bimediana tetraedrului $XYZT$ ce unește mijloacele segmentelor XZ și YT . Cum centrul de greutate al unui tetraedru este mijlocul oricăreia dintre bimediane, rezultă că cele două tetraedre au același centru de greutate.

b) Volumul tetraedrului $ABCD$ poate fi calculat cu formula $\mathcal{V}_{ABCD} = \frac{1}{6} \cdot AC \cdot BD \cdot d \cdot \sin \alpha$, unde d este distanța dintre muchiile opuse AC și BD iar α este unghiul dintre aceste muchii (a se vedea, de exemplu, D. Brânzei, S. Anița, C. Cocea - *Planul și spațiul euclidian*, Editura Academiei, București, 1986). Apoi, $\mathcal{V}_{XYZT} = \frac{1}{6} \cdot XZ \cdot YT \cdot d \cdot \sin \alpha$, unde d și α sunt aceleași ca în cazul tetraedrului $ABCD$, iar $XZ = AC + AZ + CX = AC + \frac{2}{k^2 - 1} \cdot AC = AC \cdot \frac{k^2 + 1}{k^2 - 1}$ și $YT = BD + YD + BT = BD \cdot \frac{k^2 + 1}{k^2 - 1}$. Cerința problemei este, acum, imediată.

B. Nivel liceal

L316. Fie ABC un triunghi dreptunghic, $m(\widehat{A}) = 90^\circ$ și punctele P, Q pe cateta AC , P între A și Q , astfel încât $m(\widehat{PBA}) = m(\widehat{QBC}) = m(\widehat{C}) \leq 30^\circ$.

a) Arătați că centrul cercului circumscris triunghiului BCP este simetricul punctului Q față de BC .

b) Determinați valoarea maximă a produsului $PA \cdot QA$ și deduceți că $\operatorname{tg} \alpha \cdot \operatorname{ctg} 2\alpha \leq \operatorname{tg}^2 \left(\frac{\pi}{4} - \frac{\alpha}{2} \right)$, $\forall \alpha \in \left(0, \frac{\pi}{6} \right]$.

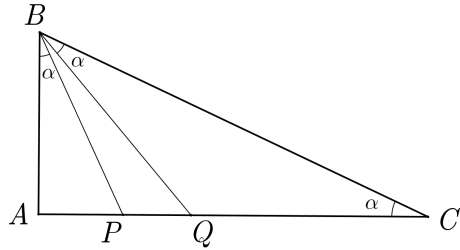
Mihail Frăsilă și Constantin Petrea, Pașcani

Soluția 1 (Gheorghe Iurea).

a) Fie $\alpha = m(\widehat{C}) \leq 30^\circ$ și $x = CQ$. Folosind teorema sinusurilor, obținem: $BC = 2x \cos \alpha$, $AB = 2x \sin \alpha \cos \alpha$, $AC = 2x \cos^2 \alpha$, $BP = 2x \sin \alpha$. Raza cercului cir-

cumscris $\triangle BPC$ este $R = \frac{BP \cdot PC \cdot BC}{4S_{BPC}} = \frac{BP \cdot PC \cdot BC}{2PC \cdot AB} = \frac{2x \sin \alpha \cdot 2x \cos \alpha}{4x \sin \alpha \cos \alpha} = x$.
 Cum $QB = QC = R$ și $PQ < R$, punctul Q este simetricul centrului cercului circumscris $\triangle BCP$ față de dreapta BC .

b) Folosind notațiile uzuale, avem:
 $x = \frac{a}{2 \cos \alpha}$, $AP = a \sin \alpha \operatorname{tg} \alpha$, $AQ = \frac{a \cos 2\alpha}{2 \cos \alpha}$. Deducem că $AP \cdot AQ = \frac{a^2}{2} \sin^2 \alpha \left(2 - \frac{1}{\cos^2 \alpha}\right)$. Cum $\alpha \in (0, 30^\circ]$,

rezultă că $\sin \alpha \in \left(0, \frac{1}{2}\right]$, prin urmare $AP \cdot AQ$ are valoare maximă pentru $\alpha = 30^\circ$, caz în care punctele P și Q coincid cu piciorul B' al bisectoarei unghiului $\hat{B}$. Valoarea maximă a produsului este $\frac{a^2}{12}$.

Cum $B'A = a \sin \alpha \operatorname{tg} \left(\frac{\pi}{4} - \frac{\alpha}{2}\right)$, din relația $AP \cdot AQ \leq AB'^2$ deducem inegalitatea cerută.

Soluția 2 (Titu Zvonaru).

a) Fie M mijlocul ipotenuzei BC și O simetricul lui Q față de BC . Deoarece triunghiul BCQ este isoscel, deducem că patrulaterul $BOCQ$ este romb, iar patrulaterul $BOQP$ este trapez. Avem: $BP = \frac{AB}{\cos \widehat{PBA}} = \frac{c}{\cos C} = \frac{ac}{b}$, iar $QM = MC \cdot \operatorname{tg} C = \frac{ac}{2b} \Rightarrow OQ = \frac{ac}{b}$. Rezultă că $OQ = BP$, deci trapezul $BOQP$ este isoscel. Obținem că $OP = BQ = OB = OC$ și atunci O este centrul cercului circumscris $\triangle BCP$.

b) Notând $t = \operatorname{tg} \frac{\alpha}{2}$, inegalitatea de demonstrat se reduce la $t^4 - 8t^3 + 18t^2 - 8t + 1 \geq 0 \Leftrightarrow (t^2 - 4t + 1)^2 \geq 0$, evident adevărat. Avem egalitate dacă și numai dacă $t = 2 \pm \sqrt{3}$, de unde $\alpha = 30^\circ$.

Notă. Am mai primit soluții corecte din partea domnilor **Neculai Roman** și **Marius Olteanu**, precum și de la elevul **Dan Dumitrescu**, Râmnicu Vâlcea.

L317. Fie O, H centrul cercului circumscris, respectiv ortocentrul triunghiului ascuțitunghic ABC . Considerăm punctul D pe latura AB și punctul E pe latura AC astfel încât A este centrul cercului exînscribit triunghiului ODE . Demonstrați că DE este mediatoarea segmentului AH .

Titu Zvonaru, Comănești și Bogdan Ioniță, București

Soluție (Neculai Roman și de elevul Dan Dumitrescu). Pentru că OA este bisectoarea interioară a unghiului $\widehat{DOE}$ și DA, EA sunt bisectoarele exterioare ale unghiurilor $\widehat{ODE}$ și $\widehat{OED}$, rezultă că: $m(\widehat{ODE}) + m(\widehat{OED}) = 180^\circ - 2m(\widehat{ADE}) + 180^\circ - 2m(\widehat{AED}) = 360^\circ - 2(180^\circ - m(\hat{A})) = 2 \cdot m(\hat{A}) \Rightarrow m(\widehat{DOE}) = 180^\circ - 2m(\hat{A}) \Rightarrow m(\widehat{AOD}) = 90^\circ - m(\hat{A}) = m(\widehat{AOE})$.

Notăm cu I intersecția bisectoarele intersecția bisectoarelor interioare ale triunghiului ODE . Cum $DI \perp DA$ și $IE \perp EA$, patrulaterul $ADIE$ este inscripabil, prin ur-

mare $m(\widehat{IDE}) = m(\widehat{OAC}) = 90^\circ - m(\widehat{B})$. Atunci $m(\widehat{ADE}) = 90^\circ - m(\widehat{IDE}) = m(\widehat{B})$,
 așadar $DE \parallel BC$, deci $DE \perp AH$.

Fie $\{M\} = DE \cap AH$ și $F = Pr_{OD}A$. Avem: $\sin(\widehat{AOF}) = \frac{AF}{OA} \Leftrightarrow \sin(90^\circ - \widehat{A}) = \frac{AF}{OA} \Leftrightarrow \cos A = \frac{AF}{R} \Leftrightarrow AF = R \cos A \Leftrightarrow AM = R \cos A$ (deoarece $AF = AM =$
 raza cercului exînscriștriunghiului ODE). Însă este binecunoscut faptul că $AH = 2R \cos A$, așadar M este mijlocul lui AH , deci DE este mediatoarea segmentului AH .

Notă. Am mai primit soluție corectă din partea d-lui **Marius Olteanu**.

L318. Fie ABC un triunghi dreptunghic înscris în cercul C de rază R și D piciorul
 înălțimii din vârful unghiului drept A . Cercurile C_1 și C_2 de centre O_1 și O_2 tangente
 interior cercului C mai sunt tangente și semidreptelor $[AB$ și $[AD$ și respectiv $[AC$
 și $[AD$. Arătați că $aria(\triangle AO_1O_2) = \frac{8Rr^2}{2R+r}$, unde r este raza cercului înscris în
 triunghiul ABC .

Neculai Roman, Mircești (Iași)

Soluție (dată de autor și de elevul **Dan Dumitrescu, Râmnicu Vâlcea**).

Fie $\{A'\} = AD \cap C$, $\{E_1\} = AB \cap C_1$, $\{F_1\} =$
 $AD \cap C_1$, $\{E_2\} = AC \cap C_2$, $\{F_2\} = AD \cap C_2$. Avem:

$$aria(\triangle AO_1O_2) = \frac{1}{2} AO_1 \cdot AO_2 \sin 45^\circ = \frac{\sqrt{2}}{4} \cdot AO_1 \cdot AO_2.$$

Aplicăm teorema lui Casey cercurilor A, B, C_1, A'
 (A, B, A' degenerate) și obținem: $AB \cdot A'F_1 + AA' \cdot$
 $BE_1 = AE_1 \cdot A'B \Leftrightarrow c(AA' - AE_1) + AA' \cdot (c -$
 $AE_1) = AE_1 \cdot c \Leftrightarrow 2c \cdot AA' = AE_1(2c + AA') \Leftrightarrow$
 $2c \cdot 2AD = AE_1 \cdot (2c + 2AD) \Leftrightarrow 2c \cdot \frac{bc}{a} = AE_1 \cdot$
 $(c + \frac{bc}{a}) \Leftrightarrow \frac{2bc}{a} = AE_1 \cdot \frac{a+b}{a} \Leftrightarrow AE_1 = \frac{2bc}{a+b}.$

Analog, $AE_2 = \frac{2bc}{a+c}.$

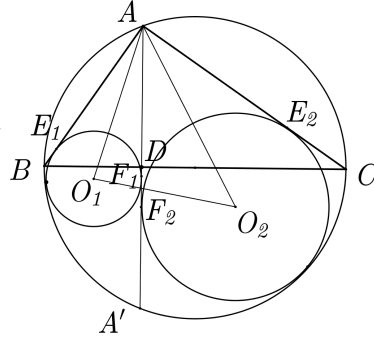
Din $\triangle AE_1O_1$ dreptunghic, avem: $\cos \frac{C}{2} = \frac{AE_1}{AO_1} \Leftrightarrow AO_1 = \frac{2bc}{(a+b) \cos \frac{C}{2}}.$

Analog, $AO_2 = \frac{2bc}{(a+c) \cos \frac{B}{2}}.$ Deducem că

$$aria(\triangle AO_1O_2) = \frac{\sqrt{2}}{4} \cdot \frac{2bc}{(a+b) \cos \frac{C}{2}} \cdot \frac{2bc}{(a+c) \cos \frac{B}{2}} = \frac{\sqrt{2}b^2c^2}{(a+b)(a+c) \cos \frac{B}{2} \cos \frac{C}{2}}.$$

Dar $\cos \frac{B}{2} \cdot \cos \frac{C}{2} = \sqrt{\frac{p(p-b)}{ac} \cdot \frac{p(p-c)}{ab}} = \frac{p}{a} \sin \frac{A}{2} = \frac{p}{a} \cdot \frac{\sqrt{2}}{2}$, deci

$$aria(\triangle AO_1O_2) = \frac{\sqrt{2}b^2c^2}{(a+b)(a+c)} \cdot \frac{2a}{\sqrt{2}p} = \frac{2ab^2c^2}{p(a+b)(a+c)} = \frac{2 \cdot 2R \cdot 4S^2}{p(a^2 + ac + ab + bc)} =$$

$$= \frac{16R \cdot p^2 r^2}{p(2p \cdot a + 2S)} = \frac{16Rp^2 r^2}{p(4pR + 2pr)} = \frac{8Rr^2}{2R + r}.$$

Notă. A mai rezolvat problema d-l **Marius Olteanu**.

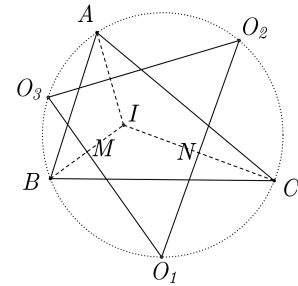
L319. Fie I centrul cercului înscris în triunghiul ABC . Notăm cu O_1, O_2 și O_3 centrele cercurilor circumscrise tringhiurilor BIC, CIA respectiv AIB . Demonstrați că

$$\frac{1}{BC \cdot O_2 O_3} + \frac{1}{CA \cdot O_3 O_1} + \frac{1}{AB \cdot O_1 O_2} \leq \frac{1}{BC \cdot CA} + \frac{1}{CA \cdot AB} + \frac{1}{AB \cdot BC}.$$

Florin Stănescu, Găești

Soluție (Marius Olteanu, Rm. Vâlcea). Observăm că $m(\widehat{O_1}) = \frac{B+C}{2}$ ($m(\widehat{BIC}) = 180^\circ - \frac{B+C}{2}$, iar patrulaterul O_1MIN este inscriptibil) și, deci, $m(\widehat{BO_1C}) = 2m(\widehat{O_1}) = B+C$. Ca urmare, unghiurile $\widehat{BO_1C}$ și $\widehat{A}$ sunt suplimentare, deci patrulaterul ABO_1C este inscriptibil. Așadar, O_1 - și la fel punctele O_2, O_3 - se află pe cercul circumscris triunghiului ABC .

Avem: $O_2O_3 = 2R \sin \widehat{O_1} = 2R \sin \frac{B+C}{2}$, adică $O_2O_3 = 2R \cos \frac{A}{2}$. Similar, $O_3O_1 = 2R \cos \frac{B}{2}$ și $O_1O_2 = 2R \cos \frac{C}{2}$. Ținând cont de aceste relații și de formula $abc = 4Rrp$, inegalitatea din enunț se scrie:

$$(1) \quad \sum \frac{1}{a \cos \frac{A}{2}} \leq \frac{1}{r}.$$

Presupunând că $a \geq b \geq c$, rezultă că $\frac{1}{a} \leq \frac{1}{b} \leq \frac{1}{c}$ și $\frac{1}{\cos \frac{A}{2}} \geq \frac{1}{\cos \frac{B}{2}} \geq \frac{1}{\cos \frac{C}{2}}$ și, utilizând inegalitatea lui Cebâșev, obținem:

$$(2) \quad \sum \frac{1}{a \cos \frac{A}{2}} \leq \frac{1}{3} \left(\sum \frac{1}{a} \right) \left(\sum \frac{1}{\cos \frac{A}{2}} \right).$$

Pentru majorarea membrului drept din (2) folosim $\sum \frac{1}{a} \leq \frac{p}{3Rr}$ (**N. Minculete, Egalități și inegalități geometrice în triunghi**, p. 55, 3.4.9), $\prod \cos \frac{A}{2} = \frac{p}{4R}$ (ibid., p. 7, 1.11) și $\sum \cos \frac{B}{2} \cos \frac{C}{2} \leq \frac{9}{4}$ (ibid., p. 146, 7.99) și avem:

$$\sum \frac{1}{a \cos \frac{A}{2}} \leq \frac{1}{3} \cdot \frac{p}{3Rr} \cdot \frac{9}{4} \cdot \frac{4R}{p} = \frac{1}{r},$$

adică (1), q.e.d.

Menționăm că, pe lângă conciclicitatea punctelor A, B, C, O_1, O_2, O_3 , avem și coliniaritatea punctelor din tripletele A, I, O_1 ; B, I, O_2 și C, I, O_3 .

Soluție (Dan Dumitrescu, elev, Rm. Vâlcea). Se constată ușor că O_1 este intersecția bisectoarei unghiului $\widehat{A}$ cu cercul circumscris triunghiului ABC , iar O_2

și O_3 au poziții similare. Cum $m(\widehat{O_1O_3O_2}) = \frac{1}{2}(A + B)$, obținem că $O_1O_2 = 2R \sin \frac{A+B}{2} = 2R \cos \frac{C}{2}$; relații similare pentru segmentele O_2O_3 și O_3O_1 .

Inegalitatea de demonstrat se scrie în forma:

$$\sum \frac{1}{\sin C \cdot \sin \frac{A+B}{2}} \leq \sum \frac{1}{\sin A \cdot \sin B}$$

sau

$$(*) \quad \sum \frac{1}{\sin C \cdot \sin \frac{A+B}{2}} \leq \frac{1}{2} \sum \left(\frac{1}{\sin C \cdot \sin A} + \frac{1}{\sin C \cdot \sin B} \right).$$

Funcția $f(x) = \frac{1}{\sin x}$, $x \in (0, \pi)$, este convexă. Avem:

$$\frac{1}{\sin \frac{A+B}{2}} \leq \frac{1}{2} \left(\frac{1}{\sin A} + \frac{1}{\sin B} \right) \text{ sau } \frac{1}{\sin C \cdot \sin \frac{A+B}{2}} \leq \frac{1}{2} \left(\frac{1}{\sin C \cdot \sin A} + \frac{1}{\sin C \cdot \sin B} \right).$$

Adunând această ultimă inegalitate cu similarele ei, obținem inegalitatea (*), q.e.d.

Notă. D-1 **N. Roman** dă exemple prin care inegalitatea în forma dată în nr. 1/2017, nu este adevărată și nu este adevărată nici inegalitatea cu semn contrar.

L320. Într-un plan se dau două puncte B și C și o dreaptă Δ paralelă cu BC . Un punct A este mobil pe Δ . Să se determine locul geometric al circumcentrului triunghiului median al triunghiului ABC .

Temistocle Bîrsan, Iași

Soluție. Fie D, E, F mijloacele laturilor BC, CA , respectiv AB . Fie a, d lungimea laturii BC , respectiv distanța dintre Δ și dreapta BC .

Alegem un sistem de axe cu originea în D , ca în figură. Avem: $D(0, 0)$, $B(-\frac{a}{2}, 0)$, $C(\frac{a}{2}, 0)$, $A(\lambda, d)$, unde $\lambda \in \mathbb{R}$. Pentru mijloacele E și F avem: $E(\frac{1}{2}(\lambda + \frac{a}{2}), \frac{d}{2})$ și $F(\frac{1}{2}(\lambda - \frac{a}{2}), \frac{d}{2})$, iar pentru mijloacele M și N ale segmentelor DE și DF avem: $M(\frac{1}{4}(\lambda + \frac{a}{2}), \frac{d}{4})$, $N(\frac{1}{4}(\lambda - \frac{a}{2}), \frac{d}{4})$. Mediatoarele segmentelor DE și DF au ecuațiile:

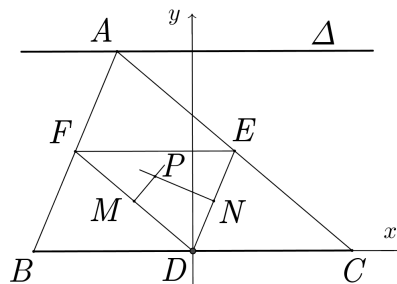
$$y - \frac{d}{4} = -\frac{\lambda + \frac{a}{2}}{d} \left(x - \frac{\lambda + \frac{a}{2}}{4} \right)$$

și

$$y - \frac{d}{4} = -\frac{\lambda - \frac{a}{2}}{d} \left(x - \frac{\lambda - \frac{a}{2}}{4} \right).$$

Eliminând pe λ din sistemul acestor două ecuații, vom obține ecuația locului. Egalând membrii din dreapta, obținem:

$$-\frac{\lambda + \frac{a}{2}}{d} \left(x - \frac{\lambda + \frac{a}{2}}{4} \right) = -\frac{\lambda - \frac{a}{2}}{d} \left(x - \frac{\lambda - \frac{a}{2}}{4} \right),$$

care, după calcule, revine la $\lambda = 2x$. Introducând această expresie în prima ecuație și ordonând, obținem ecuația locului geometric al circumcentrului triunghiului median:

$$y = -\frac{1}{4d} \left[4x^2 - \left(d^2 + \frac{a^2}{4} \right) \right],$$

care este o parabolă simetrică față de axa y -lor și concavitatea spre y -ii negativi.

Se verifică prin calcul direct că orice punct de pe această parabolă corespunde unei poziții a punctului A pe Δ : punctul $P_0(x_0, y_0)$, cu $y_0 = -\frac{1}{4d} \left[4x_0^2 - \left(d^2 + \frac{a^2}{4} \right) \right]$, corespunde punctului $A(2x_0, d)$.

Pentru $x = 0$ se obține $y_{max} = \frac{1}{4d} \left(d^2 + \frac{a^2}{4} \right)$. Ca urmare, dacă $y_{max} < d$, parabola nu va intersecta Δ , ceea ce este echivalent cu $a < 2\sqrt{3}d$. Evident, dacă $a = 2\sqrt{3}d$, parabola are vârful pe Δ , iar dacă $a > 2\sqrt{3}d$, ea intersectează Δ în două puncte.

Notă. Am primit soluții parțiale din partea d-lor **Neculai Roman** și **Marius Olteanu**, precum și de la elevul **Dan Dumitrescu**, Râmnicu Vâlcea.

L321. *Notăm cu $[x]$ și $\{x\}$ partea întregă respectiv partea fracționară ale numărului real x . Demonstrați că, pentru orice număr real pozitiv x , are loc inegalitatea*

$$\frac{[x]^2}{7[x]^2 + (2\{x\} + [x])^2} + \frac{\{x\}^2}{7\{x\}^2 + (2[x] + \{x\})^2} \leq \frac{11}{72}.$$

Nicușor Zlota, Focșani

Soluție (Marius Olteanu și Titu Zvonaru). Partea întregă și cea fracționară nu joacă (aproape) niciun rol. Vom demonstra că

$$(*) \quad \frac{a^2}{7a^2 + (2b + a)^2} + \frac{b^2}{7b^2 + (2a + b)^2} \leq \frac{1}{8}, \quad a, b \in \mathbb{R}_+, \quad a + b \neq 0.$$

Într-adevăr, după eliminarea numitorilor și reducerea termenilor asemenea, rămâne de dovedit că $a^3b + ab^3 \geq 2a^2b^2$, fapt care este imediat din inegalitatea mediilor. În (*) avem egalitate dacă și numai dacă $a = b$. Cum nu putem avea $[x] = \{x\}$ pentru $x \in (0, \infty)$, chiar și forma mai tare (*) a inegalității dorite este strictă.

Notă. A mai rezolvat problema **Dan Dumitrescu**, elev, Râmnicu Vâlcea.

L322. *Fie $a, b, c \in (0, \infty)$ cu $a + b + c = \sqrt{3}$. Demonstrați că*

$$\frac{\sqrt{3}}{4} \leq \frac{a}{a^2 + 1} + \frac{b}{b^2 + 1} + \frac{c}{c^2 + 1} \leq \frac{3\sqrt{3}}{4}.$$

Generalizare!

Tidor Pricope, elev, Botoșani

Soluție (Titu Zvonaru). Vom demonstra direct următoarea generalizare:

Fie $n \in \mathbb{N}^*$ și $a_1, a_2, \dots, a_n \in [0, \infty)$ cu $\sum_{i=1}^n a_i = \sqrt{n}$; atunci avem:

$$\frac{\sqrt{n}}{n+1} \leq \sum_{i=1}^n \frac{a_i}{a_i^2 + 1} \leq \frac{n\sqrt{n}}{n+1}.$$

Deoarece $a_i^2 \leq n$, avem: $\sum_{i=1}^n \frac{a_i}{a_i^2 + 1} \geq \sum_{i=1}^n \frac{a_i}{n+1} = \frac{\sqrt{n}}{n+1}$; avem egalitate dacă și numai dacă $n-1$ numere sunt nule. Pentru a doua inegalitate, folosim inegalitatea mediilor și apoi inegalitatea lui Bergström:

$$\begin{aligned} \sum_{i=1}^n \frac{a_i}{a_i^2 + 1} &= \sum_{i=1}^n \frac{a_i}{a_i^2 + \frac{1}{n} + \frac{n-1}{n}} \leq \sum_{i=1}^n \frac{a_i}{2a_i \cdot \frac{1}{\sqrt{n}} + \frac{n-1}{n}} = \\ &= \sum_{i=1}^n \frac{a_i}{\frac{a_i}{\sqrt{n}} + \frac{a_i}{\sqrt{n}} + \frac{1}{n} + \dots + \frac{1}{n}} \leq \frac{1}{(n+1)^2} \left(2 \sum_{i=1}^n \sqrt{n} + (n-1) \sum_{i=1}^n na_i \right) = \\ &= \frac{1}{(n+1)^2} (2n\sqrt{n} + n(n-1)\sqrt{n}) = \frac{n\sqrt{n}}{n+1}. \end{aligned}$$

Avem egalitate dacă și numai dacă $a_1 = a_2 = \dots = a_n$.

Notă. Pentru cazul $n=3$, am primit soluții din partea d-lui **Marius Olteanu** și elevului **Dan Dumitrescu**, care folosesc inegalitatea lui Jensen pentru funcția concavă $f: [0, \sqrt{3}] \rightarrow [0, \infty)$, $f(x) = \frac{x}{x^2 + 1}$.

L323. Demonstrați că, pentru oricare numere a, b, c din intervalul $(0, 1)$, are loc inegalitatea

$$(1-abc)^3(1-a^3)(1-b^3)(1-c^3) \leq (1-a^2b)(1-ab^2)(1-a^2c)(1-ac^2)(1-b^2c)(1-bc^2).$$

Marian Tetiva, Bârlad

Soluție. Pentru orice $x \in (0, 1)$, avem că $\ln(1-x) = -\sum_{n \geq 1} \frac{x^n}{n}$. Ținând cont de inegalitatea lui Schur: $x^3 + y^3 + z^3 + 3xyz \geq x^2y + xy^2 + x^2z + xz^2 + y^2z + yz^2$, $\forall x, y, z > 0$, avem: $\ln(1-a^3) + \ln(1-b^3) + \ln(1-c^3) + 3 \ln(1-abc) = -\sum_{n \geq 1} \frac{1}{n} (a^{3n} + b^{3n} + c^{3n} + 3a^n b^n c^n) \leq -\sum_{n \geq 1} \frac{1}{n} (a^{2n} b^n + a^n b^{2n} + a^{2n} c^n + a^n c^{2n} + b^{2n} c^n + b^n c^{2n}) = \ln(1-a^2b) + \ln(1-ab^2) + \ln(1-a^2c) + \ln(1-ac^2) + \ln(1-b^2c) + \ln(1-bc^2)$, de unde cerința problemei.

L324. Dacă $a, b, c \in (0, \infty)$, demonstrați inegalitățile:

$$\begin{aligned} a) \sum \frac{2a^2}{b+c} &\geq 3 \frac{a^2 + b^2 + c^2}{a+b+c}; \\ b) \sum \frac{a^3}{b^2+c^2} &\geq \frac{3}{2} \frac{a^2 + b^2 + c^2}{a+b+c}. \end{aligned}$$

Neculai Stanciu, Buzău și Titu Zvonaru, Comănești

Soluție 1 (Marius Olteanu). a) Presupunem $a \geq b \geq c > 0$; atunci $a^2 \geq b^2 \geq c^2$ și $\frac{1}{b+c} \geq \frac{1}{c+a} \geq \frac{1}{a+b}$. Aplicând inegalitatea lui Cebîșev, apoi $MH \leq MA$, avem:

$$\sum \frac{a^2}{b+c} \geq \frac{1}{3} \left(\sum a^2 \right) \left(\sum \frac{1}{b+c} \right) \leq \frac{1}{3} \left(\sum a^2 \right) \frac{9}{\sum (b+c)} = \frac{3 \sum a^2}{2 \sum a},$$

de unde rezultă inegalitatea dorită.

$$b) \sum \frac{a^3}{b^2 + c^2} \geq \frac{1}{3} \left(\sum a^3 \right) \left(\sum \frac{1}{b^2 + c^2} \right) \geq \frac{1}{3} \left(\sum a^3 \right) \frac{9}{\sum (b^2 + c^2)} = \frac{3 \sum a^3}{2 \sum a^2}.$$

Rămâne să arătăm că $\frac{\sum a^3}{\sum a^2} \geq \frac{\sum a^2}{\sum a}$; această inegalitate revine la $(\sum a^3)(\sum a) \geq (\sum a^2)^2$ și se deduce imediat din $C - B - S$.

Pentru ambele inegalități, egalitatea se realizează când $a = b = c$.

Soluția 2 (Marin Chirciu). a) Cu inegalitatea lui Bergström, obținem

$$\sum \frac{a^2}{b+c} = \sum \frac{a^4}{a^2(b+c)} \geq \frac{(\sum a^2)^2}{\sum a^2(b+c)} \geq \frac{3}{2} \cdot \frac{\sum a^2}{\sum a},$$

unde ultima inegalitate este echivalentă cu

$$2 \sum a \sum a^2 \geq 3 \sum a^2(b+c) \Leftrightarrow 2 \left[\sum a^3 + \sum a^2(b+c) \right] \geq 2 \sum a^2(b+c) \Leftrightarrow \\ 2 \sum a^3 \geq \sum a^2(b+c) \Leftrightarrow 2 \sum a^3 \geq \sum ab(a+b),$$

care rezultă din $a^3 + b^3 \geq ab(a+b) \Leftrightarrow (a-b)^2 \geq 0$ și analoge.

b) Cu inegalitatea lui Bergström, obținem

$$\sum \frac{a^3}{b^2 + c^2} = \sum \frac{a^4}{a(b^2 + c^2)} \geq \frac{(\sum a^2)^2}{\sum a(b^2 + c^2)} \geq \frac{3}{2} \cdot \frac{\sum a^2}{\sum a},$$

unde ultima inegalitate este echivalentă cu

$$2 \sum a \sum a^2 \geq 3 \sum a(b^2 + c^2) \Leftrightarrow 2 \left[\sum a^3 + \sum a(b^2 + c^2) \right] \geq 3 \sum a(b^2 + c^2) \Leftrightarrow \\ 2 \sum a^3 \geq \sum a(b^2 + c^2) \Leftrightarrow 2 \sum a^3 \geq \sum ab(a+b),$$

care rezultă din $a^3 + b^3 \geq ab(a+b) \Leftrightarrow (a-b)^2 \geq 0$ și analoge.

Notă. Am mai primit soluții corecte de la d-nii **Nicușor Zlota**, **Corneliu Mănescu-Avrăm**, precum și de la elevul **Dan Dumitrescu**, Râmnicu Vâlcea. D-1 **Marius Olteanu** demonstrează că este adevărată următoarea extindere:

$$\sum \frac{a^{m+1}}{b^m + c^m} \geq \sum \frac{a^m}{b^{m-1} + c^{m-1}}, \quad \forall a, b, c > 0, \forall m \in \mathbb{N}^*.$$

L325. Dacă $x, y, z \in (0, \infty)$, demonstrați că

$$\frac{x^2}{y} + \frac{y^2}{z} + \frac{z^2}{x} \geq \sqrt{3(x^2 + y^2 + z^2)} + \frac{3(x^2 + y^2 + z^2 - xy - yz - zx)}{x + y + z}.$$

Leonard Giugiuc, Drobeta-Tr. Severin și Marian Cucoaneș, Mărășești

Soluția 1 (Titu Zvonaru). Inegalitatea 64 din Vasile Cârtoaje - *Algebraic Inequalities*, Gil Publishing House, 2006, p. 458, spune că

$$x + y + z + \frac{x^2}{y} + \frac{y^2}{z} + \frac{z^2}{x} \geq \frac{6(x^2 + y^2 + z^2)}{x + y + z}.$$

În aceste condiții, ar fi suficient să dovedim că

$$\frac{6(x^2 + y^2 + z^2) - (x + y + z)^2}{x + y + z} - \frac{3(x^2 + y^2 + z^2 - xy - yz - zx)}{x + y + z} \geq \sqrt{3(x^2 + y^2 + z^2)}.$$

Această din urmă relație se rescrie echivalent:

$$\begin{aligned} \Leftrightarrow \frac{2(x + y + z)^2 - 3(xy + yz + zx)}{x + y + z} &\geq \sqrt{2(x + y + z)^2 - 6(xy + yz + zx)} \Leftrightarrow \\ \Leftrightarrow 4(x + y + z)^4 - 12(x + y + z)^2(xy + yz + zx) + 9(xy + yz + zx)^2 &\geq \\ &\geq 3(x + y + z)^4 - 6(x + y + z)^2(xy + yz + zx) \Leftrightarrow \\ &\Leftrightarrow ((x + y + z)^2 - 3(xy + yz + zx))^2 \geq 0, \end{aligned}$$

evident adevărat. Avem egalitate dacă și numai dacă $x = y = z$.

Soluția 2 (Dan Dumitrescu, elev, Rm. Vâlcea). Inegalitatea se scrie:

$$\begin{aligned} \left(\frac{x^2}{y} - 2x + y\right) + \left(\frac{y^2}{z} - 2y + z\right) + \left(\frac{z^2}{x} - 2z + x\right) &\geq \sqrt{3(x^2 + y^2 + z^2)} - (x + y + z) \\ &+ \frac{3[(x - y)^2 + (y - z)^2 + (z - x)^2]}{2(x + y + z)} \\ \Leftrightarrow \sum \frac{(x - y)^2}{y} &\geq \frac{\sum (x - y)^2}{\sqrt{3(x^2 + y^2 + z^2)} + (x + y + z)} + \frac{3 \sum (x - y)^2}{2 \sum x} \Leftrightarrow \\ \sum \left[(x - y)^2 \left(\frac{1}{y} - \frac{1}{\sqrt{3 \sum x^2} + \sum x} - \frac{3}{2 \sum x} \right) \right] &\geq 0. \end{aligned}$$

Utilizând faptul evident că $-\frac{1}{\sqrt{3 \sum x^2} + \sum x} \geq -\frac{1}{2 \sum x}$, observăm că este suficient să arătăm inegalitatea următoare:

$$\sum \left[(x - y)^2 \left(\frac{1}{y} - \frac{2}{\sum x} \right) \right] \geq 0 \Leftrightarrow \sum (x - y)^2 \frac{x - y + z}{y} \geq 0.$$

Notând $S_a = \frac{x - y + z}{y}$ și analog S_b, S_c , este suficient să arătăm că $S_a + S_b + S_c \geq 0$, $S_a S_b + S_b S_c + S_c S_a \geq 0$ pentru a stabili ultima inegalitate (**Pham Kim Hung** - *Secrets in inequalities*, t. II, cap.I) și cu aceasta inegalitatea cerută. Într-adevăr, $S_a + S_b + S_c = \frac{x}{y} + \frac{y}{x} + \frac{y}{z} + \frac{z}{y} + \frac{z}{x} + \frac{x}{z} - 3 \geq 0$, evident. Apoi, $\sum S_a S_b = \sum \frac{(x - y + z)(-x + y + z)}{xy} = \frac{x^3 + y^3 + z^3 + 6xyz - (x^2 y + x y^2 + y^2 z + y z^2 + z^2 x + z x^2)}{xyz} \geq 0$ (Schur).

Notă. Am primit o soluție parțială din partea d-lui **Marius Olteanu**.